

Omgevingsvisie Texel

Beleidsinventarisatie

Gemeente Texel

22 september 2023

Project Omgevingsvisie Texel
Opdrachtgever Gemeente Texel

Document Beleidsinventarisatie
Status Definitief
Datum 22 september 2023
Referentie 134591/23-015.150

Projectcode 134591
Projectleider Drs. T.J. Fonds
Projectdirecteur Drs. M.J. Schilt

Auteur(s) A.L. Hootsmans MSc
Gecontroleerd door Drs. T.J. Fonds
Goedgekeurd door Drs. T.J. Fonds

Paraaf

Adres Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V. | Deventer
Daalsesingel 51c
Postbus 24087
3502 MB Utrecht
+31 (0)30 765 19 00
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BOVEN LOKAAL BELEID	6
2.1	Nationaal beleid	6
2.1.1	Nationale omgevingsvisie (NOVI) (2020)	6
2.1.2	Agenda voor het Waddengebied 2050 (2020)	7
2.1.3	GALA - Gezond en Actief Leven Akkoord (2023)	7
2.2	Provinciaal beleid	8
2.2.1	Omgevingsvisie NH2050 (2018)	8
2.3	Regionaal beleid	9
2.3.1	Regionaal Ambitiedocument Kop van Noord Holland (2015)	9
2.3.2	RES 1.0 Noord-Holland Noord (2021)	9
2.3.3	Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026 (2021)	10
2.3.4	Visie Duurzame Waddeneilanden 2020	10
2.3.5	Programma Waddeneilanden (2021)	10
2.3.6	Ruimtelijk economisch toekomstperspectief 2040 Kop van Noord-Holland (2021)	11
3	GEMEENTELIJK BELEID	12
3.1	Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	12
3.1.1	Kader nota Omgevingsvisie Toekomst van Texel (2023)	12
3.1.2	Structuurvisie Texel op Koers (2009)	12
3.1.3	Naar een toekomstbestendige invulling van vrijkomend maatschappelijk vastgoed (2016)	14
3.1.4	Woonvisie Texel (2016)	14
3.1.5	Welstandsnota (2008)	15
3.2	Sociaal domein	15
3.2.1	Visie Sociaal Domein: wij zijn Texel (2021)	15
3.2.2	Programma gezond Texel 2030 (2021)	16
3.2.3	Contourendocument ontwikkeling onderwijs op Texel (2016)	17
3.2.4	Texelse agenda Onderwijs en Zorg (2022)	17
3.3	Recreatie en toerisme	17
3.3.1	Toeristisch toekomstplan Texel (2021)	17
3.3.2	Strandnota Texel (2019)	18
3.3.3	Beleidsnota Sport: Texel in beweging als sporteiland (2017)	18

3.4	Openbare ruimte en verkeer	19
3.4.1	Groenbeheerplan (2018)	19
3.4.2	Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025 (2015)	19
	Spelen op Texel (2017)	20
3.4.3	Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 (2022)	20
3.4.4	Wegencategoriseringsplan (2020)	20
3.4.5	Beleidsplan duurzame openbare verlichting (2017)	21
3.5	Natuur en landschap	21
3.5.1	Visie en Meerjarenprogramma strand en duingebied Noordzeekust Texel (2021)	21
3.5.2	Beleidsnotitie Natuur en Landschap Texel (2018)	21
3.6	Handhaving en veiligheid	22
3.6.1	Integraal veiligheidsplan 2019-2022 (2018)	22
3.6.2	Visiedocument vergunningverlening toezicht en handhaving fysieke leefomgeving (2017)	22
3.6.3	Preventie- en handhavingsplan alcohol en drugs (2018)	22
3.7	Economie en werkgelegenheid	23
3.7.1	Texel proeftuin en andere economische kansen (2011)	23
3.7.2	Strategische visie bedrijventerreinen (2017)	23
3.7.3	Retailvisie Texel (2016)	23
3.8	Duurzaamheid	23
3.8.1	Transitievisie warmte (2021)	23
3.8.2	Texel zelfvoorzienend en duurzaam (2020)	24
3.9	Cultuur en erfgoed	24
3.9.1	Cultuurvisie (2017)	24
3.9.2	Erfgoednota (2017)	25
4	CONCLUSIE	26

Bijlage(n)

Aantal pagina's

Overzicht geïnventariseerde beleidsstukken	1
--	---

1

INLEIDING

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 gaat de Omgevingswet van kracht. Een nieuw stelsel van regelgeving met regels over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Dit stelsel bundelt de huidige zesentwintig wetten en ruim honderd regelingen over de fysieke leefomgeving tot één wet. Tevens biedt de wet gemeenten meer afwegingsruimte in regels en beleid en daarmee meer mogelijkheden om in overleg te gaan over plannen en initiatieven.

Omgevingsvisie

Als er meer afwegingsruimte komt in regels en beleid, wordt het belangrijker om de juiste ambities te formuleren, kaders te stellen en het overleg daarover goed te organiseren. Een verplicht onderdeel van de invoering van de Omgevingswet is het vormgeven van een omgevingsvisie. Een brede toekomstvisie waarin de gemeente de koers voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving vastlegt. Tegelijkertijd kan de omgevingsvisie worden benut om op een meer samenhangende en gebiedsgerichte manier te werken aan de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving en het omgevingsbeleid.

De gemeente Texel heeft besloten om een omgevingsvisie te ontwikkelen en om in 2024 vast te stellen. De eerste fase van dit proces is de 'Dromenfase' waarin de dromen en ideeën van de samenleving, professionals en politiek worden geïnventariseerd. Tegelijkertijd wordt in deze fase geanalyseerd waar de gemeente nu staat als het gaat om beleid dat (in de breedste zin) betrekking heeft op de fysieke leefomgeving.

Kadernota Omgevingsvisie

De opgestelde kadernota 'Toekomst van Texel' (2022) schetst de uitgangspunten voor de Texelse Omgevingsvisie. Deze zijn in 8 kaders gevat:

- 1 wettelijke eisen, vastgesteld beleid van hogere overheden en de trends en ontwikkelingen die op Texel afkomen vormen het uitgangspunt;
- 2 de omgeving betrekken door uitgebreide participatie;
- 3 gebiedsgericht werken via de kern-landschapscombinaties;
- 4 waarden zijn leidend, door de identiteit en de kernwaarden van Texel centraal te stellen;
- 5 omgevingskwaliteiten zoveel mogelijk meetbaar maken;
- 6 van belangen naar streefbeelden en ontwikkelprincipes;
- 7 tijdspad en organisatie;
- 8 middelen;
- 9 betrokkenheid gemeenteraad.

Deze kaders zijn de leidraad bij het ontwikkelen van de Omgevingsvisie.

Doel van de beleidsinventarisatie

In deze beleidsinventarisatie worden relevante beleidskaders en wet- en regelgeving binnen lokale, provinciale en nationale kaders geïnventariseerd. Dit geeft inzicht in lacunes in beleid en schetst daarnaast het beeld van dilemma's en mee-koppelkansen. Het geeft input voor kansen en dilemma's bij het realiseren van de ambities in fase 2.

2

BOVEN LOKAAL BELEID

2.1 Nationaal beleid

2.1.1 Nationale omgevingsvisie (NOVI) (2020)

Centraal bij de afweging van belangen staat een evenwichtig gebruik van de fysieke leefomgeving, zowel van de boven- als van de ondergrond. We spreken hier over 'omgevingsinclusief' beleid. De NOVI onderscheidt daarbij drie **afwegingsprincipes**:

- 1 combinaties van functies gaan voor enkelvoudige functies;
- 2 kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal, en;
- 3 afwentelen wordt voorkomen.

NOVI-prioriteiten

In de NOVI worden vier prioriteiten onderschreven. Deze prioriteiten zijn in wezen opgaven die voortkomen uit de nationale belangen. Het zijn doelen voor de lange termijn, gepaard met urgenties op de korte termijn:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie:
 - de inrichting en het gebruik van de fysieke leefomgeving moet beter worden afgestemd op de eigenschappen van het bodem-watersysteem;
 - ruimte reserveren in de Noordzee voor zandwinning en ruimte ingericht voor robuuste waterkeringen, in de vorm van sterke dijken en een verbreedde kuststrook. Rivieren en beken hebben waar nodig en vaak gecombineerd met natuur- en landschapsontwikkeling, meer ruimte gekregen;
 - tegelijk hebben we voldoende zoetwater beschikbaar van goede kwaliteit. We hebben maatregelen genomen tegen verzilting, daling van het grondwaterpeil en verontreiniging (bijvoorbeeld door meststoffen, microplastics of medicijnresten). We zijn zuinig met water en zorgen ervoor dat we water beter vast kunnen houden en bergen;
 - In 2050 zetten rioolwaterzuiveringsinstallaties maximaal in op hergebruik van afvalwater voor het winnen van grondstoffen;
 - we hebben onze gebouwde omgeving in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust ingericht. Nederland is beschermd tegen de negatieve gevolgen van klimaatverandering;
 - waterveiligheid, basisvoorwaarde voor het leven in ons land, is in 2050 gegarandeerd;
 - klimaatneutraal in 2050;
 - circulaire economie in 2050;
- duurzaam economisch groeipotentieel;
 - het duurzaam en circulair maken van onze economie en energievoorziening en het versterken van de kwaliteit van onze leefomgeving;
 - de economie is in 2050 geheel circulair, en broeikasgasemissies zijn dan met 95 procent gereduceerd;
- sterke en gezonde steden en regio's;
 - sterke, aantrekkelijke en gezonde steden. Goed bereikbaar netwerk van steden en regio's. Op de kortere termijn de woningbouw een stevige impuls geven;
 - we richten de leefomgeving zo in dat deze een actieve, gezonde leefstijl en maatschappelijke participatie bevordert en we verbeteren de luchtkwaliteit, zodat in 2030 wordt voldaan aan de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie;

- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied;
 - voor de lange termijn werken we daarom aan geleidelijke en zorgvuldige herindeling van het landelijk gebied, onder meer gericht op kringlooplandbouw in goed evenwicht met natuur en landschap. Dit draagt bij aan een landelijk gebied waar het prettig wonen, werken en recreëren is en waarin ruimte is en blijft voor economisch vitale landbouw als belangrijke drager van het platteland.

2.1.2 Agenda voor het Waddengebied 2050 (2020)

Havens hebben zich ontwikkeld tot centra van innovatie op het gebied van circulaire economie, hernieuwbare energie en 'nature based solutions'. De landbouw is toegerust op het veranderende klimaat. De vissers zorgen samen met natuurbeheerders voor een goed beheer van de zee. En de bewoners houden het gebied levend met nieuwe ideeën en initiatieven. Het Waddengebied verandert voortdurend, maar kenmerkende waarden worden gekoesterd en blijven behouden.

De **doelstellingen** voor het Waddengebied zijn:

- de natuur is en blijft van wereldklasse en ontwikkelt zich verder, in samenhang met de natuur over de grens;
- de unieke waarden van het landschap en het cultureel erfgoed blijven behouden en ontwikkelen zich verder;
- in het Waddengebied is het goed, veilig en klimaatbestendig wonen, werken en recreëren;
- de economische sectoren excelleren, in de context van het Werelderfgoed Waddenzee.

Ruimtelijke vertrekpunten

- zet in op één samenhangend internationaal Waddengebied met het landschap als drager;
- respecteer de natuurlijke dynamiek van de Waddenzee en geef ruimte om die dynamiek te versterken waar dat kan;
- koester de unieke kwaliteiten van de eilanden;
- respecteer open ruimte, rust en duisternis van de Waddenzee, cluster grote economische opgaven en energieopgave;
- zet in op versterking van de verschillende (ruimtelijke) identiteiten in het Waddengebied;
- benader kusten van het Waddengebied als robuuste zones en als onderdeel van één samenhangende kuststrook;
- neem bij ontwikkelingen de bestaande kwaliteiten als vertrekpunt.

2.1.3 GALA - Gezond en Actief Leven Akkoord (2023)

Gezondheidsdoelen:

- terugdringen van de gezondheidsachterstanden;
- een gezonde fysieke leefomgeving die uitnodigt tot bewegen en ontmoeten;
- het versterken van (de verbinding met) de sociale basis;
- een gezonde leefstijl;
- het versterken van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid;
- vitaal ouder worden;
- domein overstijgende inzet vanuit een regionale preventie-infrastructuur.

2.2 Provinciaal beleid

2.2.1 Omgevingsvisie NH2050 (2018)

Ontwikkelprincipes

1 Leefomgevingskwaliteit:

- ontwikkelingen en beheer zijn passend bij de waarden, de karakteristiek en het draagvermogen van het landschap;
- nieuwe ontwikkelingen zijn zoveel mogelijk natuurinclusief;
- nieuwe ruimtelijk-economische ontwikkelingen worden zo veel mogelijk ruimtelijk geclusterd op locaties nabij OV-, weg-, energie- en data-knooppunten;
- bij nieuwe ontwikkelingen worden de effecten op de ondergrond meegewogen.

2 Dynamisch schiereiland:

- bij nieuwe ontwikkelingen in de kustzone wordt aangesloten bij de verscheidenheid en karakteristieken van de kustlandschappen en aanliggende grote wateren;
- bij nieuwe ontwikkelingen in de wateren wordt aangesloten op de karakteristieken van de kustlijnen;
- ecologische verbindingen worden behouden en aangevuld, met oog op robuuster maken van het ecologisch systeem in de kustgebieden, inclusief de grote wateren.

3 Metropool in ontwikkeling (minder relevant voor gemeente Texel):

- wonen en werken worden zoveel mogelijk binnenstedelijk gerealiseerd en geconcentreerd;
- om de groei van het verkeer in de metropool in goede banen te leiden moet worden geïnvesteerd in alle verkeersnetwerken, het regionaal OV en fietsnetwerk en auto, waarbij de grotere behoefte aan ruimte voor regionaal verkeer boven interregionaal en doorgaand verkeer wordt gefaciliteerd;
- versterken van het landschap als onderdeel van het metropolitaans systeem;
- bedrijvigheid in de metropool kan zich blijven ontwikkelen binnen de beschikbare milieuruimte, waarbij op een beperkt aantal plekken nieuwe woningbouw te maken kan krijgen met een grotere mate van geluidshinder, binnen de wettelijke grenzen.

4 Sterke kernen, sterke regio's:

- nieuwe ontwikkelingen van woningbouw en voorzieningen worden geconcentreerd in kernen, passend bij de rol van de kernen in het regionale netwerk, en voegen zich naar de vraag op basis van de meest actuele cijfers;
- om de bereikbaarheid van het noordelijk deel van de provincie te verbeteren, worden functies of bestemmingen zoveel mogelijk gebundeld nabij OV-, weg-, energie-, agri- en data-knooppunten, aangevuld met de ontwikkeling van vraag gestuurde vervoersconcepten.

5 Nieuwe energie;

- de regionale optimale energiemix voor opwekking van hernieuwbare energie in de ondergrond, op de bovengrond en in de bebouwde omgeving past bij de regionale landschappelijke en gebiedskwaliteiten en de economische kansen;
- vraag en aanbod van hernieuwbare energie worden zodanig gebundeld dat er sprake is van efficiënte benutting van bestaande en nieuwe energie-infrastructuur en van restwarmte;
- ruimte wordt gereserveerd voor directe aanwending, opslag en doorvoer van door wind op zee opgewekte energie;
- op strategische locaties wordt ruimte gereserveerd voor opslag en verwerking van reststromen.

6 Natuurlijk en vitaal landelijke omgeving:

- de agrifoodsector wordt gefaciliteerd bij de duurzame en economische ontwikkeling;
- natuurlijke processen zijn richtinggevend voor inrichting en beheer van nieuwe en bestaande natuurgebieden;
- om een robuust ecosysteem te realiseren worden verbindingen tussen natuurgebieden verbeterd en functies slim gepositioneerd;

- het landgebruik en de waterpeilen worden in balans gebracht met de draagkracht van het veenweidegebied.

Hoofdambitie: balans tussen economische groei en leefbaarheid;

- gezonde en veilige leefomgeving in de hele provincie;
- toekomstige ontwikkelingen (verstedelijking, landbouw en klimaatmaatregelen) zoveel mogelijk natuurinclusief. Dit draagt bij aan het behoud en de vergroting van de biodiversiteit. Het gaat zowel om de kwantiteit (hectares) als kwaliteit (soortenrijkdom, toegankelijkheid);
- duurzame en vernieuwende economie;
- toekomstbestendige landbouw (adaptieve kringlooplandbouw), houdt rekening met behoud en versterking biodiversiteit, bodem- en waterkwaliteit;
- zowel landelijk als stedelijk gebied beschermen tegen de gevolgen van klimaatverandering. Nieuwe ontwikkelingen moeten klimaatbestendig en water robuust zijn. Ook zijn in sommige bestaande situaties aanpassingen nodig, bijvoorbeeld bij vitale infrastructuur voor energie, drinkwater, ICT en mobiliteit;
- Noord-Holland energieneutraal in 2050, om dit te bereiken worden nieuwe technologieën op de voet gevolgd. Naast de opwekking is ook de uitbreiding en aanpassing van de infrastructuur benodigd die deze energie op een effectieve manier moet verdelen;
- de woningbouwbehoefte wordt vooral in en aansluitend op de bestaande verstedelijkte gebieden gepland, in overeenstemming met de kwalitatieve behoeftes en trends. Nabijheid van functies is een belangrijk duurzaamheidsprincipe, daarbij wordt in het ontwerp rekening gehouden met voldoende afvoermogelijkheden van (regen)water, voldoende groen in en om de stad, en optimale verkeersontsluiting met multimodale knooppunten. Uitgangspunt is – en daarop zal het verkeers- en vervoersnetwerk worden geoptimaliseerd – dat men zich effectief, veilig en efficiënt kan verplaatsen, waarbij de negatieve gevolgen van de mobiliteit op klimaat, gezondheid, natuur en landschap steeds nadrukkelijk meegewogen worden.

2.3 Regionaal beleid

2.3.1 Regionaal Ambitiedocument Kop van Noord Holland (2015)

- de Kop van Noord-Holland wil ruimte geven aan de ontwikkeling van de kansrijke economische clusters, zorgdragen voor een gezonde woon- en leefomgeving, de omgevingskwaliteiten benutten en versterken en zo een goed en internationaal concurrerend vestigingsklimaat bieden;
- met een integrale aanpak (sociaal, economisch en planologisch) verwacht de stuurgroep De Kop Werkt [DKW] een vitale regio te maken waar de economie bloeit, interessante woonlocaties te vinden zijn en de leefomgeving van hoge kwaliteit is.

De volgende frames worden onderscheiden:

- attractieve Noordzeekust;
- offshore maintenance en eneryport;
- waddenbaai;
- grootschalig energie- en productielandschap;
- Seed valley & biovally;
- algemene regionale opgaven.

2.3.2 RES 1.0 Noord-Holland Noord (2021)

In het Klimaatakkoord uit 2019 staan meer dan zeshonderd afspraken om de CO₂ -uitstoot in 2030 met 49 % te verminderen. Texel ligt in de energieregio Kop van Noord-Holland:

- ambitie om in 2030 2,27 TWh aan hernieuwbare energie op te wekken. De zoekgebieden liggen buiten de gemeentegrens van Texel. Een voormalige zoeklocatie voor windenergie op Texel is na de concept RES afgefallen;
- leefbaarheid staat hoog in het vaandel van de regio. In relatie daarmee wil de regio vasthouden aan de minimale afstand van 600 meter van woningen tot windturbines;

- beperkingen op Texel door aanwezigheid van luchthaven en monumentale stuwwallen landschappen.

2.3.3 Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026 (2021)

In het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie hebben alle Nederlandse overheden vastgelegd dat zij vanaf 2020 klimaatadaptief handelen hebben verankerd in beleid en handelen, zodat Nederland in 2050 klimaatrobuust is ingericht. De zeespiegelstijging, langere periodes van droogte en hitte en extreme neerslag maken het noodzakelijk dat er nagedacht wordt over de volgende klimaatadaptatie-opgaven:

- zorgen voor een veilige kust voor bescherming achterland tegen hoogwater;
- een veilig en robuust functionerend boezemsysteem;
- voorkomen van wateroverlast en/of schade door extreme regenval;
- maximaal benutten van zoet water;
- stimuleren toename van biodiversiteit.

Zes regionale pijlers

- 1 kuststroken garanderen waterveiligheid;
- 2 neerslag vasthouden waar het valt: bufferen van zoet water;
- 3 groenblauwe netwerken versterken;
- 4 vitale objecten hoog en droog;
- 5 slim herinrichten stedelijk gebied;
- 6 inwoners en bedrijven in positie brengen.

2.3.4 Visie Duurzame Waddeneilanden 2020

Havens: onderzoek of er met gebruikmaking van de natuurlijke dynamiek en structuren van de Waddenzee (building with nature) of aanpassing van bestaande technische installaties een duurzame oplossing mogelijk is voor het dichtslibben van de (jacht)havens.

Woningen: de eilanden vormen de ideale proeftuinen voor nieuwe, onderscheidende accommodaties waarin creativiteit, duurzaamheid en comfort samenkomen.

Vervoer: op naar een systeem voor elektrisch (bagage)vervoer. Duurzame transferia inpassen in het Waddenlandschap. Uitbreiden van elektrisch deelvervoer.

Festivals: presenteren aan een breed publiek als duurzame bestemming.

Water: schone kringlopen.

2.3.5 Programma Waddeneilanden (2021)

Goed wonen & leven:

- meer passende woningen realiseren;
- maatschappelijke voorzieningen optimaliseren.

Toekomstbestendig ondernemen & ontwikkelen:

- bredere economie realiseren;
- gastvrijheidssector verstevigen;
- continuïteit en kwaliteit van het onderwijs verhogen;
- werken en leren meer combineren.

Optimaal bereikbaar & verbonden:

- werken aan betere bereikbaarheid;
- vervoer verduurzamen;
- digitale en mobiele dekking optimaliseren.

Duurzame energie:

- energiesysteem robuuster en innovatiever maken;
- gebouwen sneller verduurzamen;
- eigenaar- en ondernemerschap in de energietransitie.

Circulaire economie:

- gunstiger ontwikkelklimaat voor Circulaire Economie;
- dat wat het eiland biedt optimaal benutten;
- slimmer omgaan met water.

2.3.6 Ruimtelijk economisch toekomstperspectief 2040 Kop van Noord-Holland (2021)

De frames brengen in beeld in welke richting een gebied zich mogelijk kan ontwikkelen. Dit zijn de frames:

- 1 attractieve Noordzeekust;
- 2 marinestad en Multifunctionele Zeehaven Den Helder;
- 3 Waddenbaai;
- 4 waterrijk;
- 5 poldertrots;
- 6 IJsselmeerkust.

3

GEMEENTELIJK BELEID

3.1 Ruimtelijke ontwikkeling en wonen

3.1.1 Kader nota Omgevingsvisie Toekomst van Texel (2023)

De opgestelde kadernota 'Toekomst van Texel' schetst de uitgangspunten voor de Texelse Omgevingsvisie. Deze zijn in 8 kaders gevat:

Wettelijke eisen, vastgesteld beleid van hogere overheden en de trends en ontwikkelingen die op Texel afkomen vormen het uitgangspunt;

- 1 de omgeving betrekken door uitgebreide participatie;
- 2 gebiedsgericht werken via de kern-landschapscombinaties;
- 3 waarden zijn leidend, door de identiteit en de kernwaarden van Texel centraal te stellen;
- 4 omgevingskwaliteiten zoveel mogelijk meetbaar maken;
- 5 van belangen naar streefbeelden en ontwikkelprincipes;
- 6 tijdspad en organisatie;
- 7 middelen;
- 8 betrokkenheid gemeenteraad, deze kaders zijn de leidraad bij het ontwikkelen van de Omgevingsvisie.

3.1.2 Structuurvisie Texel op Koers (2009)

'Texel op Koers' is de laatste visie over de toekomst van Texel en dateert van begin 2009. De gewenste ontwikkelingen werden in 'Texel op Koers' uitgewerkt aan de hand van drie hoofdlijnen: Economie, Ruimte & milieu en Vitale samenleving. De structuurvisie kwam tot stand na een breed en omvangrijk burgerparticipatietraject. Met de vaststelling door de raad in 2009 werd afgesproken om de structuurvisie als leidraad voor beleidskeuzes en raadsbesluiten te hanteren. De raad heeft aangegeven dat de Omgevingsvisie moet voortbouwen op thema's en elementen uit de structuurvisie 'Texel op Koers'. Dat zijn de volgende.

Economie

- gezond houden van de eilandeconomie;
- er is ruimte voor meer bedrijvigheid. Gedacht wordt aan bedrijven op het gebied van maritiem; onderzoek, financiële en administratieve dienstverlening, zorg, sport en wellness;
- de ontwikkeling van polder 't Horntje tot een kennispolder wordt ondersteund;
- met het bedrijfsleven en financiers wordt actie ondernomen om nog niet op Texel aanwezige bedrijfsvormen aan te trekken;
- onderzoeken hoe kleine en startende bedrijven professioneel kunnen worden begeleid, wellicht door gevestigde bedrijven;
- ambtelijke bedrijvigheid wordt gestimuleerd, terwijl er daarnaast voldoende ruimte overblijft voor de verdere ontwikkeling van de grotere bedrijven. in verband met de openbare orde zijn gemengde bestemmingen alleen op passende locaties mogelijk;
- de gemeente wil de agrarische sector en de differentiatie in de agrarische landschappen versterken;
- gemeente bewaakt de doelstelling om ten minste 4.000 hectare grasland te behouden via monitoring;

- maximaal 45.000 verblijfstoeristen per dag qua slaapplegelegenheid;
- in plaats van uitbreiding van slaappleaatsen kan de aandacht beter uitgaan naar kwaliteitsverbetering van accommodaties, seizoen verbreding, samenwerking van zelfstandige kleine ondernemers en opleidingen en onderwijs in de toeristische sector;
- het staat ondernemers vrij voor een type accommodatie te kiezen, mits passend bij de kernkwaliteiten van het eiland;
- gemeente zoekt contact met scholen op het vasteland om (delen van) de toeristische opleidingen ook op Texel te vestigen;
- de gemeente ondersteunt de professionalisering van de toeristische sector;
- de gemeente wil graag dat de visserijsector blijft bestaan. Daartoe zet zij zich in om de faciliteiten in en rondom de haven voor de visserij te verbeteren;
- Texel profileren als kenniseiland (zowel voor werkgelegenheid, scholing en opleiding). De verdwijning van de instituten wordt als bedreiging voor de lange termijn gezien.

Ruimte en milieu

- Texel als schoon, stil en energie-onafhankelijk eiland;
- gemeente voelt zich blijvend verantwoordelijk voor de rijkdom van de Texelse natuur en het behoud van bijzondere natuurlandschappen op het eiland;
- uitgangspunt is een evenwichtige ontwikkeling van het landschap (zowel voor de natuur als voor de landbouw voldoende ontwikkelingsruimte);
- vergroting van de toegankelijkheid van het landschap;
- er wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik. De gemeente bewaakt de landschappelijke inpasbaarheid;
- op plaatsen waar veiligheid en recreatieve belangen niet in gevaar komen, kunnen meer natuurlijke vormen van kustbeheer worden gestimuleerd;
- inzet om ook in de toekomst voldoende zoet water te hebben (versterking van natuurlijk watersysteem zodat het is opgewassen tegen extreme droogte en regenval, aanwijzen van locaties voor waterberging en het opbouwen van een zoetwaterreserve om de landbouw in droge perioden van voldoende zoet water te voorzien);
- inzetten op actief gebruik van regenwater in woningen;
- in bouwplannen krijgen levensloopbestendige woningen, seniorencomplexen en woningen voor jongeren extra nadruk. Woningen moeten duurzaam worden gebouwd, energiezuinig zijn en passen bij de identiteit en kwaliteit van de omgeving;
- gemeente blijft controleren of permanente woningen niet als vakantiehuis worden gebruikt. De woningen moeten normaal worden bewoond;
- toerist en bewoner stimuleren om minder van de auto gebruik te maken;
- de dagtoerist wordt gestimuleerd om zich op het eiland per bus, voet of fiets te verplaatsen;
- fietspadennetwerk wordt uitgebreid met nieuwe fietspaden;
- wegennet wordt goed onderhouden en bestaande onveilige kruispunten worden omgebouwd tot rotondes;
- Texel voert actief en planmatig toezicht uit op de handhaving van de regels uit het veiligheidsbeleid.

Vitale samenleving

- de gemeente ondersteunt mensen die geen werk hebben bij het vinden van een baan of passend vrijwilligerswerk;
- samen met het bedrijfsleven probeert de gemeente het toeristische seizoen te verlengen en zo werkgelegenheid te creëren (en seizoenswerkloosheid te verlagen);
- voorkomen dat Texel te eenzijdig afhankelijk is van toerisme;
- inzetten op een aantrekkelijk woon- en werkeiland voor jongeren, jonge starters en gezinnen;
- in dienst nemen van trainees die zich op het eiland willen (her)vestigen;
- de gemeente stimuleert creatieve en ondernemende gemeenschapsinitiatieven die bijdragen aan de benutting van de schoolgebouwen en een verbreding van het onderwijsaanbod;
- de gemeente besteedt aandacht aan wonen, welzijn en zorg voor ouderen;
- de gemeente ondersteunt mantelzorgers met informatie en advies;
- de gemeente kiest voor centraal in Den Burg gevestigde zorg- en welzijnsvoorzieningen, die de diensten; in dorp-servicepunten aanbieden;

- de gemeente streeft naar een optimale eerstelijns gezondheidszorg in combinatie met een beperkte vorm van tweedelijns gezondheidszorg;
- de gemeente ondersteunt de rol van de culturele instellingen en van het particuliere initiatief;
- de gemeente ondersteunt initiatieven die zich richten op sportbeoefening door jongeren en ouderen.

Uit de evaluatie van de Structuurvisie kwamen zes leerpunten naar voren, die worden meegenomen in het proces om te komen tot de Omgevingsvisie.

- 1 les: denk goed na over het doel van de visie: gaat het om uitvoering door de gemeente of is het een inspiratiedocument voor heel Texel;
- 2 les: in de structuurvisie staan ook zaken waar de gemeente zelf niet over gaat en met meerdere overheden en organisaties heeft te maken;
- 3 les: de structuurvisie bevatte soms 'wollig' omschreven toekomstwensen. Welk doel willen we eigenlijk bereiken? Wat zijn de consequenties? Wie gaat actie ondernemen?
- 4 les: andere zaken zijn weer juist te specifiek opgeschreven. De Omgevingsvisie draait om de vraag 'wat willen we op Texel bereiken(?)' en (iets) minder over de wijze hoe je daar denkt te komen;
- 5 de onderwerpen werden als losstaande thema's behandeld (zoals landbouw, water, wonen en natuur); deze thema's hangen echter nauw samen en zullen in de Omgevingsvisie meer integraal moeten worden benaderd (dat is ook een hoofddoel van de Omgevingswet);
- 6 het verankeren van de gewenste ruimtelijke kwaliteit in het Beeldkwaliteitsplan biedt kansen.

3.1.3 Naar een toekomstbestendige invulling van vrijkomend maatschappelijk vastgoed (2016)

- gemeenten zien een belangrijke rol voor het dorpshuis ten aanzien van een prettig leefklimaat in de dorpen, maar de keuze voor zelfstandigheid wordt gemaakt vanwege bezuinigingen in het sociaal domein, krappe overheidsfinanciën en een veranderde kijk op de rol van de overheid bij burgerinitiatieven. Gemeenten hebben daarbij wel oog voor de gevolgen voor individuele dorpshuizen, om te voorkomen dat deze in financiële problemen komen:
 - goed functionerende dorpshuizen dragen bij aan de sociale cohesie in de dorpen. Zij bieden onderdak aan het verenigingsleven en zijn multifunctioneel. De gemeente wil met de dorpshuizen samenwerken aan een optimaal takenpakket voor leefbaarheid, sociale cohesie en de instandhouding van de dorpshuizen. De instandhouding is daarbij meer gericht op de functie van het dorpshuis, dan op het gebouw zelf;
 - het is niet nodig om koste wat kost voorzieningen in de dorpen te behouden. Het in stand houden van de leefbaarheid kan ook op andere manieren worden bereikt. Verder is het beter om de vitaliteit op andere manieren te stimuleren.

3.1.4 Woonvisie Texel (2016)

Uitgangspunt: de Texelse bevolking naar wens en tevredenheid te laten wonen op Texel en zoveel mogelijk de woonwensen en woningbehoefte van de bewoners te realiseren (vooral) binnen de bestaande voorraad, met bijzondere aandacht voor de betaalbaarheid van de woningen en het faciliteren van het zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen van senioren.

Texel richt zich op de bestaande woningvoorraad

- verduurzamen van de bestaande voorraad is noodzakelijk;
- particulieren stimuleren tot investeren in de eigen woning;
- bestaande reguliere woningbouwprogramma wordt uitgevoerd;
- regionaal project voor bewustwording particuliere eigenaren;
- blijverslening inzetten.

Texel zet in op robuuste kernen

- inbreiding met kleinschalig maatwerk op initiatief uit de dorpen;
- monitoren en onderzoeken behoefte huisvesting voor vergunningshouders en (seizoensgebonden) werknemers, indien nodig bijstellen.

Texel richt zich op strategische programmering

- 70 % van de woningbehoefte in concrete plannen vastleggen, de rest als ruimte behouden voor particuliere initiatieven;
- afwegingskader hanteren om de beste nieuwbouwplannen te selecteren;
- reserveren versus uitvoering: beperkte houdbaarheid plannen;
- kwaliteit van nieuwbouw duurzaam en Texels maken.

Texel maakt zich sterk voor betaalbaarheid en oudere of zorg vragende doelgroepen

- doorstroming op de Texelse woningmarkt stimuleren;
- starters blijven helpen met starterslening;
- voldoende levensloopbestendige woningen;
- huisvesting (tijdelijke) werknemers.

3.1.5 Welstandsnota (2008)

Het doel van de welstandsnota is driedelig. De welstandsnota dient een beleidsdocument te zijn:

- 1 dat een helder en actueel beeld geeft van de bestaande architectonische en stedenbouwkundig - landschappelijke kwaliteiten van de gemeente Texel. Dit geldt zowel voor de bebouwde kommen op het eiland als het buitengebied;
- 2 met een gebieds- en objectgerichte benadering, maar ook een specifieke, thematische benadering als het gaat om (nieuw) bouwen aan dorpsranden, bouwen aan of nabij monumenten;
- 3 dat de kwaliteiten van het eiland Texel kan waarborgen en qua systematiek en hanteerbaarheid gebruiksvriendelijk is in de dagelijkse praktijk voor zowel de gemeente als de burger.

Om bovenstaande doelen te bereiken is een aantal uitgangspunten en aanbevelingen opgesteld door de gemeente Texel. Enkele punten daarvan zijn:

- het opnemen van welstandsvrije gebieden (dit is in aansluiting op de op unaniem aangenomen raadsnotie - 19 september 2006 - waarin besloten is de welstandscommissie af te schaffen);
- vooral niet regelen wat niet nodig is en voorstellen waar het mogelijk is om het welstandstoezicht los te laten, zonder dat dit de Texelse kernkwaliteiten onomkeerbaar aantast.

Feitelijk tonen de twee bovenstaande uitgangspunten de kernopgave binnen de welstandsnota, namelijk: met minder beleid en het aanwijzen van welstandsvrije gebieden toch de Texelse kwaliteiten handhaven.

3.2 Sociaal domein

3.2.1 Visie Sociaal Domein: wij zijn Texel (2021)

Gezond en veilig opgroeien

- iedere inwoner van Texel - ongeacht leeftijd, achtergrond, genderidentiteit, beperking, etc. - heeft vanaf geboorte gelijke kansen. Gelijkwaardigheid staat op Texel voorop. Voor inwoners in alle levensfasen is Texel een sociale, gezonde en veilige plek om te leven;
- het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en de kinderopvang werken intensief samen zodat kinderen en jongeren een doorgaande lijn van onderwijs en ontwikkeling wordt aangeboden, in ieder geval tot en met de middelbare school. Daarbij zetten ze zich samen in voor zo goed en passend mogelijk onderwijs. Het aanbod aan (vervolg)onderwijs op Texel sluit goed aan bij de werkgelegenheid op het eiland.

Werk en zekerheid

- inburgeraars worden gestimuleerd en begeleid om mee te doen in de samenleving en op de arbeidsmarkt;
- er is voldoende werkgelegenheid, een divers aanbod aan werk, verspreid over verschillende sectoren. Inwoners die moeite hebben om in een reguliere baan te werken doen mee naar vermogen via passend (vrijwilligers)werk, met begeleiding waar nodig;
- inwoners zijn zoveel mogelijk financieel zelfredzaam.

We willen bijdragen aan de kwaliteit van leven Maatschappelijke ondersteuning en meedoen:

- voor alle Texelaars. Wij willen dat alle inwoners van Texel zo volledig, volwaardig en onafhankelijk mogelijk kunnen deelnemen in de samenleving. Wanneer dat tijdelijk of langdurig niet lukt, ondersteunen we hen zo goed mogelijk. Daarbij maken we zoveel mogelijk gebruik van de eigen kracht en het eigen netwerk van deze inwoner;
- er zijn voldoende passende woningen op Texel. Bijvoorbeeld voor jonge Texelaars die voor het eerst zelfstandig gaan wonen, voor oudere inwoners die daardoor zelfstandig op het eiland kunnen blijven wonen of voor mensen die zich (weer) op Texel willen vestigen. Het draagt daarmee direct bij aan de leefbaarheid van het eiland en de vitaliteit van de samenleving;
- we zetten in op het voorkomen van problemen (universele en selectieve preventie) en daar waar problemen zijn zetten we de hulp en ondersteuning zo gericht mogelijk in;
- de gemeente biedt een vangnet als er geen netwerk is of de ondersteuning van het netwerk niet voldoende is. Hierbij is het voor inwoners duidelijk wat ze van de gemeente mogen verwachten. Om kwalitatief goede zorg en ondersteuning te kunnen bieden, heeft de gemeente afspraken met voldoende lokale en lokaal werkende partners. De gemeente stuurt op deze afspraken via contracten of subsidies;
- doen wat er voor de samenleving echt toe doet. Dit geldt zowel voor de gemeente als voor maatschappelijke organisaties, zorgpartijen, zorgverzekeraars, ondernemers en bewoners. De uitwerking van onze opgaven doen we met een integrale blik en in samenwerking;
- de middelen in het sociaal domein zetten we zorgvuldig en transparant in. We stellen ons steeds de vraag hoe we de beperkte budgetten zo goed mogelijk kunnen besteden. En wie verantwoordelijk is (rijk, gemeente, zorgverzekeraar) voor de kosten. Waarbij we het belangrijk vinden om vooral te kijken naar de toegevoegde waarde voor de inwoners (= maatschappelijke opbrengsten) en niet enkel de kosten centraal te zetten.

Gezondheid

- inwoners zijn zoveel mogelijk zelfredzaam en nemen de verantwoordelijkheid voor hun eigen leven en gezondheid. Hierbij hanteren we de brede definitie van gezondheid, zoals deze bedoeld is vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Het gaat daarbij om de fysieke gezondheid (lichaamsfuncties, dagelijks functioneren), maar ook om meedoen, het mentaal welbevinden, zingeving en kwaliteit van leven;
- de fysieke leefomgeving nodigt uit om te beleven en bewegen. Bij aanpassingen in de openbare ruimte wordt hier rekening mee gehouden. Een breed en goed toegankelijk aanbod aan activiteiten op het gebied van sport en cultuur draagt bij aan een gezonde leefomgeving. Hierdoor is de ervaren gezondheid, vitaliteit en geluk van alle Texelaars toegenomen.

3.2.2 Programma gezond Texel 2030 (2021)

In 2030 is Texel een eiland met veerkrachtige gemeenschappen en vitale inwoners. Mensen weten hoe ze gezond kunnen blijven en gezond kunnen omgaan met uitdagingen op lichamelijk, emotioneel en sociaal gebied. Mensen helpen elkaar daarbij. Inwoners, gemeente, zorg- en welzijnsaanbieders en andere partijen, zoals scholen, verenigingen, ondernemers en werkgevers dragen daar allemaal aan bij, vullen elkaar aan en versterken elkaar. Er zijn 3 actielijnen uitgezet:

1. **Inwoners:** versterken van gezondheid en veerkracht van inwoners en gemeenschappen

Deze lijn richt zich op een vitale samenleving, op het zo gezond mogelijk zijn van mensen en wat ze daaraan zelf kunnen beïnvloeden. Door het stimuleren van een veerkrachtige gemeenschap kennen mensen elkaar en kijken ze naar elkaar om. Mensen vragen hulp als ze dat nodig hebben en er is altijd wel iemand dichtbij die kan helpen. Mensen weten de weg naar wat hen kan helpen of worden op weg geholpen. Naast deze 'sociale' leefomgeving kan ook de fysieke leefomgeving bijdragen aan meer gezondheid. Denk aan geluid, luchtkwaliteit, gezonde voeding en natuurbeleving.

2. **Professionals:** samenwerken aan gezondheid

Dit richt zich op professionals in het medisch en sociaal domein en zorgt ervoor dat mensen met een zorg- of hulpvraag snel op de juiste plek terecht komen. Professionals richten zich op wat mensen (nog) wel kunnen en wat voor hen in het leven belangrijk is. Zij voeren hierover 'een ander gesprek' met inwoners. Zij kijken breder dan alleen vanuit hun eigen expertisegebied.

3. **Netwerk**

Dit richt zich op het versterken en onderhouden van netwerkvorming die bijdraagt aan de genoemde ambitie.

3.2.3 Contourendocument ontwikkeling onderwijs op Texel (2016)

Doel is te borgen dat de scholen op Texel gezond zijn, dat de kwaliteit van het onderwijs op Texel wordt versterkt en vernieuwd. Op zich is dit een uitdaging, maar de urgentie wordt versterkt door de verwachte krimp. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs en hebben ambities ten aanzien van samenwerking en kwaliteitsverbetering. Streven is dat de kinderen op Texel kwalitatief goed onderwijs op maat krijgen, waar mogelijk thuis/nabij. De verantwoordelijkheid van de gemeente richt zich op de gebouwen.

3.2.4 Texelse agenda Onderwijs en Zorg (2022)

Alle kinderen en jongeren op Texel hebben recht op maximale kansen tot zelfontwikkeling. Dat vraagt om een bij hen passende vorm en kwaliteit van onderwijs en ondersteuning, dichtbij huis. Waar ze op Texel ook wonen. Hoe de persoonlijke- of thuissituatie ook is. Daarom streven wij er naar om samen snel en effectief in te spelen op situaties die aandacht vragen.

Er wordt ingezet op 3 programmalijnen:

- programmalijn 1: zorg dicht bij de school, om preventief te kunnen handelen over de grenzen van organisaties heen;
- programmalijn 2: doorlopende ontwikkellijnen en arrangementen, om de gemeenschappelijke inzet vloeiend te laten verlopen;
- programmalijn 3: budgetten samen brengen, om samen snel en adequaat te kunnen handelen als de (ondersteunings-)behoefte hierom vraagt.

3.3 Recreatie en toerisme

3.3.1 Toeristisch toekomstplan Texel (2021)

Voor de gemeente Texel is toerisme en recreatie een belangrijke sector. Het toerisme zorgt voor een groot deel van de werkgelegenheid en een aantrekkelijk voorzieningenniveau. Bovendien zijn Texelaars trots om hun eiland te delen met bezoekers. Toch ervaart een steeds grotere groep Texelaars dat de rek in groei van het toerisme eruit is.

In het Toeristisch Toekomstplan Texel 'Texel in balans – naar een authentiek, duurzaam en gastvrij eiland' staan zes punten (pijlers) en adviezen centraal die bijdragen aan een balans tussen bezoekers en inwoners van Texel.

Er staan zes pijlers centraal:

- 1 stel het landschap met haar authentieke elementen centraal;
- 2 houd elk Texels dorp uniek, leefbaar en vitaal;
- 3 creëer bewust en waardevol bezoek;
- 4 stimuleer gastvrij en toekomstbestendig ondernemerschap;
- 5 stuur vanuit inzicht en heldere regelgeving;
- 6 wees duurzaam in woorden en daden.

Verder is een belangrijk uitgangspunt sinds 2016 dat het dagtoerisme niet wordt gepromoot. Het Paraplubestemmingsplan Verblijfsrecreatie Texel bevat aangepaste en aangescherpte regels om de balans tussen toerisme en leefbaarheid te behouden. Er is een schema opgesteld met de voorgestelde veranderingen die per type slaappleaats gelden.

3.3.2 Strandnota Texel (2019)

Het strand is economisch van levensbelang voor Texel: de meeste toeristen komen tenminste ook voor het strand. Tegelijkertijd is de beperking in exploitatie en (seizoens-)bebouwing, de natuurlijke uitstraling en ongereptheid juist wat het strand van Texel zo aantrekkelijk maakt. Dat evenwicht is en blijft uitgangspunt. Natuurlijk moet er op de eerste plaats wel voldoende strand zijn. Door zandsuppleties zorgt het rijk ervoor dat erosie en zeespiegelstijging over het algemeen gecompenseerd worden. Dat biedt niet altijd, overal of voor de verdere toekomst zekerheid, maar kustrecreatie zal altijd een plaats hebben op Texel. En daar waar er gerecreëerd wordt, moet het schoon, toegankelijk en veilig zijn. En daar kunnen, binnen een zoning waardoor alle functies voldoende tot hun recht kunnen komen, diverse activiteiten plaatsvinden die horen bij het strand. Waaronder strandpaviljoens, kiosken en strandhuisjes en soms een passend evenement.

De doelen van de Strandnota zijn:

- het formuleren van een toekomstvisie op het strand;
- het scheppen van voorwaarden voor het mogelijk maken van ontwikkelingen die passen binnen de toekomstvisie en bestaand beleid, wet- en regelgeving;
- het voorkomen van ongewenste ontwikkelingen op, langs en aan het strand;
- het in goede banen leiden van alle activiteiten op het strand.

3.3.3 Beleidsnota Sport: Texel in beweging als sporteiland (2017)

Op het gebied van sport en bewegen heeft Texel twee ambities:

- 1 Texel in beweging; het is een gezamenlijke opdracht van sportverenigingen, bedrijfsleven en gemeente om de sportdeelname hoog te houden. Texel heeft veel kleine verenigingen. Omdat het ook steeds moeilijker wordt om voldoende bestuursleden en vrijwilligers te vinden, wordt het ook voor de vele kleinere verenigingen lastiger om de club staande te houden. Ook hierin ligt een gezamenlijke opdracht/inspanning om Texel goed in beweging te houden;
- 2 Texel op de kaart (als sporteiland); het neerzetten van Texel als sport- en beweegeland is een gezamenlijke opgave voor sportorganisaties, bedrijfsleven en gemeente. Een opdracht die ertoe moet leiden dat "Sport" meegaat in het imago van Texel.

3.4 Openbare ruimte en verkeer

3.4.1 Groenbeheerplan (2018)

De gemeente heeft een wettelijke (zorg)plicht om het te beheren areaal veilig te houden. Daarnaast is groen van belang voor de leefbaarheid, volksgezondheid en de bijdrage aan de economie. De Texelse visie op groenbeheer is: 'Het openbaar groen op Texel is aantrekkelijk voor zowel de Texelaar als de bezoeker'. Daarnaast vervult het openbaar groen een belangrijke ecologische rol en staat de kwaliteit voorop. De groenvoorzieningen sluiten aan op de gebiedsindeling zoals beschreven in het IBOR-plan. Tenslotte biedt de gemeente mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen door inzet in het groenonderhoud.

De inrichtingsstrategie is om bij nieuw aan te leggen groenvoorzieningen in te zetten op een meer eenvormig beeld. De bedoeling is om het aantal onderhoudsmaatregelen te verkleinen, wat ervoor zorgt dat de kosten voor het onderhoud niet sterker stijgen. Tot slot hanteert de gemeente de vuistregel: waar een boom gekapt wordt komt een nieuwe boom. Dit wil zeggen dat er altijd gekeken wordt naar 1 op 1 compensatie. Dit is dan ook het uitgangspunt van de gemeente. De compensatie moet bij voorkeur plaatsvinden in de directe omgeving, zo blijft Texel leefbaar.

3.4.2 Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025 (2015)

Een goede mobiliteit is belangrijk voor de leefbaarheid en voor de aantrekkelijkheid van Texel als toeristische bestemming. De mobiliteitssituatie op Texel is bijzonder vanwege de grote aantallen toeristen die ons eiland bezoeken. Zij zorgen voor piekdruk in het seizoen en in de weekenden.

Samenvattend beleidskader

- 1 bij alles wat we doen, gaan we uit van de Texelse kernwaarden en de zeven Texelprincipes;
- 2 innovatie, duurzaamheid en 'Texels eigen' vormen de basis voor de te nemen maatregelen. De gemeente kiest in al haar handelen bewust voor duurzaamheid en innovatie en stimuleert het gebruik van milieuvriendelijk vervoer;
- 3 een goede bereikbaarheid is belangrijk vanuit economisch en maatschappelijk oogpunt;
- 4 de bereikbaarheid zowel naar als op het eiland moet waar nodig worden verbeterd;
- 5 de gemeente zet in op een duurzaam en veilige (her)inrichting van het wegennet;
- 6 Texel laat de keuze voor een vervoersvorm over aan de mensen zelf;
- 7 auto's worden niet geweerd, maar mensen worden verleid om meer gebruik te gaan maken van de fiets of het openbaar vervoer;
- 8 het openbaar vervoer moet betaalbaar blijven en eiland dekkend vervoer bieden;
- 9 we moeten Texel koesteren als fietseiland;
- 10 de gemeente zet in op betere parkeerfaciliteiten voor auto en fiets;
- 11 landschapsvervuiling door overbodige verkeersborden en wegbewijzing moet worden tegengegaan.

Texel is het Waddeneiland waar wat te kiezen is. Goed bereikbaar voor iedereen, toerist en Texelaar, met welk type vervoer dan ook, dus ook met de auto. De Texelse kernwaarden rust en ruimte, rijkdom aan natuur en cultuurlandschappen, de Texelse identiteit en het specifieke eilandkarakter, bepalen de attractiviteit van het eiland. Daar bloeit het toerisme op en dat is waar Texel zijn populariteit aan ontleent. Die eigen identiteit van Texel moet zonder meer behouden blijven. Daarom moeten we investeren in duurzaamheid en kwaliteit. We moeten zorgen voor goed onderhouden fietspaden en aantrekkelijk openbaar vervoer. We laten de keuze vrij maar gaan inwoners en toeristen stimuleren om zoveel mogelijk gebruik te maken van milieuvriendelijke vervoerwijzen.

Spelen op Texel (2017)

Om de visie op spelen tot uiting te laten komen hanteert de gemeente Texel **6 pijlers**:

- 1 spelen door beheerbewust ontwerpen;
- 2 spelen op maat door participatie;
- 3 spelen met uitdaging;
- 4 spelen door duurzaam beheer en onderhoud;
- 5 spelen door samenwerken;
- 6 spelen en kosten in balans.

3.4.3 Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 (2022)

Bij het uitvoeren van de gemeentelijke watertaken streven we, binnen de beschikbare middelen en mogelijkheden, de volgende regionale doelen voor de waterketen na:

- verbeteren van de toestand en het functioneren van de waterketen (2030);
- concretiseren van de onderliggende doelen voor kwetsbaarheid, kwaliteit, kosten en duurzaamheid;
- verlagen van de kwetsbaarheid van de organisaties in de waterketen (2030);
- verhogen van de bedrijfsmatige kwaliteit van de waterketen (2030);
- verlagen van de kosten in de waterketen (2030);
- implementeren risico gestuurd beheer (2025);
- risico's falen van assets op een aanvaardbaar en beleidsmatig vastgesteld niveau (2030);
- formuleren te leveren prestaties in nieuwe beleidsplannen;
- focussen op de zuiveringskringen bij het verbeteren van het functioneren van de (afval)waterketen;
- afstemmen prognoses/uitgangspunten bij grootschalige uitbreidingen en renovaties;
- bijdragen vanuit de waterketen aan ruimtelijke adaptatie (implementatie Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie);
- formuleren van te leveren prestatie-indicatoren in nieuwe beleidsplannen;
- monitoren voortgang van de samenwerking.

De belangrijkste doelen:

- beschermen van de gezondheid;
- beschermen van de fysieke leefomgeving en bijdragen aan omgevingskwaliteit;
- bijdragen aan een klimaatbestendige en water robuuste omgeving;
- bijdragen aan de energietransitie en een circulaire economie.

3.4.4 Wegencategoriseringsplan (2020)

De hoofddoelstelling is het streven naar een uniforme wegcategorisering conform Duurzaam veilig, om tot een veilig en herkenbaar Texels wegennet te komen. De visie Duurzaam Veilig neemt de mens als 'maat der dingen'. Dit wil zeggen dat de mens kwetsbaar is, fouten maakt en zich bewust niet altijd aan regels houdt. De verkeersomgeving moet daarom zo worden vormgegeven dat ongevallen moeten worden voorkomen. Mocht er toch een ongeval plaatsvinden, dan moet de ernst van de afloop beperkt worden gehouden.

Duurzaam Veilig gaat uit van vijf wetenschappelijk onderbouwde **principes**:

- functionaliteit van wegen;
- homogeniteit in snelheid, richting en massa;
- herkenbaarheid van de vormgeving van de weg;
- vergevingsgezindheid van omgeving en weggebruikers;
- statusonderkenning door de verkeersdeelnemer.

Vanuit de beleidsvelden natuur & water, stedenbouw & cultuurhistorie en duurzaamheid wordt er waarde gehecht aan het diverse Texelse landschap. Het aanleggen of verbreden van wegen is daarom in beginsel niet wenselijk. Ook de historische kernen van de dorpen moeten hun waarde behouden. In dat opzicht is bijvoorbeeld materiaalkeuze een belangrijk aandachtspunt.

3.4.5 Beleidsplan duurzame openbare verlichting (2017)

De visie van gemeente Texel ten aanzien van openbare verlichting is:

- 1 licht op maat principe;
- 2 energiezuinige en duurzame verlichting;
- 3 duurzame opwekking van de benodigde energie; op is het verduurzamen van het opwekken van de benodigde energie in het kader van een energieneutraal Texel onontbeerlijk;
- 4 kostenreductie in beheer en onderhoud.

Een van de hoofdlijnen is om duisternis concreet uit te dragen als kernwaarde. Veel van het Texels buitengebied kan worden beschouwd als natuurgebied. Daarbij valt een groot deel ervan binnen de EHS. Vanwege deze bijzondere gebieden vraagt dit speciale aandacht ten aanzien van het versterken van de nachtelijke duisternis. Primair betekent dit geen verlichting in het algemeen en in de EHS in het bijzonder, met uitzondering van de hoofdwegen. Als vanwege verkeersveiligheid of sociale veiligheid ook andere gebieden in het buitengebied of binnen de EHS verlicht moet worden, wordt in eerste instantie gekeken of kan worden volstaan met passieve of actieve markering.

3.5 Natuur en landschap

3.5.1 Visie en Meerjarenprogramma strand en duingebied Noordzeekust Texel (2021)

Rijkswaterstaat, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, provincie Noord-Holland, Staatsbosbeheer en de gemeente Texel hebben de visie en het programma in gezamenlijkheid opgesteld. Kern van de visie is een veilige kust om van te kunnen genieten die op natuurlijke wijze wordt beheerd. Dynamisch kustbeheer is hiervoor het fundament. Dit kustbeheer zorgt ervoor dat de duinen flexibel mee kunnen groeien met de stijgende zeespiegel. Door de wind zijn werk te laten doen kan zand van het strand de achterliggende duinen in waaien. De duinen worden hierdoor hoger en breder en groeien mee met de zeespiegelstijging.

De unieke natuurwaarden en de balans tussen de functies van Texel moet behouden blijven zodat ook de achterkleinkinderen van de Texelaars op het eiland kunnen blijven wonen, werken en recreëren en de achterkleinkinderen van de huidige toeristen het eiland kunnen blijven bezoeken.

3.5.2 Beleidsnotitie Natuur en Landschap Texel (2018)

Bescherming, behoud en ontwikkelingen die de specifieke natuur en landschap nog mooier en beter maken zijn van groot belang evenals het behouden van de huidige balans tussen natuur en landbouw.

Er zijn **acht speerpunten** opgesteld:

- 1 het beschermen van de weidevogels;
- 2 het behouden van de openheid van het Texelse landschap;
- 3 het behouden van het karakteristiek microreliëf;
- 4 het behouden van het Texelse schaap;
- 5 het behouden van tuinwallen en kolken;
- 6 het betrekken van agrariërs bij natuurbeheer;
- 7 het behouden van het extensief recreatief medegebruik in natuurgebieden;
- 8 handhaving van de gestelde regels.

3.6 Handhaving en veiligheid

3.6.1 Integraal veiligheidsplan 2019-2022 (2018)

Veiligheid kan omschreven worden als: 'de afwezigheid van bedreigingen van een als wenselijk ervaren toestand'. Onveiligheid is al hetgeen daarop inbreuk maakt. Het integraal veiligheidsplan is toegespitst op:

- jeugdoverlast (vandalisme, hangplekken en veilig uitgaan);
- veiligheid in en om school (pesten, overlast);
- jeugd, alcohol en drugs (inclusief dealen);
- veilig toerisme (bereikbaarheid van hulpdiensten op strand/in duinen van Texel);
- rampenbestrijding en crisisbeheersing (vitale infrastructuur, TESO en waterveiligheid);
- ondermijnende criminaliteit.

3.6.2 Visiedocument vergunningverlening toezicht en handhaving fysieke leefomgeving (2017)

De visie bevat de bestuurlijke uitgangspunten voor het beleid voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in het omgevingsrecht. Uitgangspunt is dat niet de regels centraal staan in het beleid, maar de waarden die achter die regels schuil gaan. De intensiteit van toetsing en toezicht en de prioriteit die wordt gegeven aan juridische handhaving is evenredig met de risico's die de ingreep met zich brengt. De kernwaarden van Texel worden verwerkt en verantwoord in de risicoweging. Daarbij zijn burgers en ondernemers in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor hun eigen veiligheid en welbevinden.

Inhoudelijke aandachtspunten:

- illegaal storten van afval kan overal plaatshebben. Het is in gebiedstoezicht lastig om overtreders op te sporen. Wel moet snel worden gezien waar risicovolle situaties ontstaan. Eventueel kan een beroep worden gedaan op de burger om mee te werken aan opsporing als overtredingen tijdig worden gesignaleerd;
- parkeer- en verkeersoverlast vragen in de hele gemeente aandacht. De leefbaarheid en aantrekkingskracht van de gebieden dwingt de gemeente om hierop structureel toezicht te houden;
- ook verkrotting van woningen en andere gebouwen en verrommeling van erven zijn in de hele gemeente aandachtspunt. Los van eventuele veiligheids- en gezondheidsrisico's tasten dergelijke situaties direct de omgevingswaarden aan;
- illegaal drankgebruik in allerlei vormen daarvoor niet bestemde hokken, schuren en keten moeten in het gebiedstoezicht worden beoordeeld. Bezien moet wel worden of dit het meest geëigende instrument is. Het gebruik zal veelal plaatshebben op momenten dat het toezicht niet aanwezig is;
- recreatieve bewoning van burgerwoningen leidt tot aantasting van het woonmilieu en onttrekt reguliere woningen aan de voorraad;
- tenslotte de overlast van honden. In de risico-inventarisatie geen hoge score maar de overlast rechtvaardigt een signalering in het gebiedstoezicht.

3.6.3 Preventie- en handavingsplan alcohol en drugs (2018)

Als uitgangspunt voor integraal alcohol- en drugsbeleid wordt het universele preventiemodel van Reynolds (2003) gebruikt. Dit model bestaat uit drie beleidspijlers, te weten: regelgeving, educatie en handhaving. De pijlers staan deels op zichzelf, maar overlappen elkaar ook. Daarnaast kunnen op basis van de Drank- en Horecawet drie algemene doelstellingen worden onderscheiden:

- 1 het tegengaan van alcoholgebruik door jongeren onder de 18 jaar;
- 2 het tegengaan van risicovol/schadelijk alcohol- en drugsgebruik door jongeren (van 18 tot en met 23 jaar);
- 3 afname dronkenschap (met name tijdens uitgaansavonden in het publieke domein).

3.7 Economie en werkgelegenheid

3.7.1 Texel proeftuin en andere economische kansen (2011)

Het doel van economisch beleid is het versterken van de lokale economie door het inzetten van fysieke-, ruimtelijke- en sociaaleconomische instrumenten op een doelgerichte manier. Dit dient gezamenlijk door externe partijen en de gemeente te worden ontwikkeld.

De economische visie beslaat **zes speerpunten**:

- Texel ontwikkelen als proeftuin voor nieuwe werkvormen;
- Texel proeftuin voor natuur, energie en duurzaamheid, water en kennis;
- opleidingsmogelijkheden ontwikkelen;
- zorgsector in combinatie met de toeristische sector ontwikkelen;
- (lokale) regeldruk voor alle sectoren verminderen;
- bereikbaarheid en fysieke mobiliteit optimaliseren.

3.7.2 Strategische visie bedrijventerreinen (2017)

Het doel is om de concrete markt vraag te faciliteren op Texel en om te voorzien in een goed functionerende bedrijventerreinenmarkt en een goed functionerende markt voor bedrijfsmatig onroerend goed op Texel. Het beleid van de gemeente Texel is om een gezonde economische groei op Texel te faciliteren en werkgelegenheid te behouden en waar mogelijk te creëren.

3.7.3 Retailvisie Texel (2016)

Het centrale uitgangspunt is het creëren van een optimaal verblijfsklimaat in elke kern. Met als doel de verblijfswaarde en de verblijfsduur in de kernen te verhogen. De focus in de visie ligt op het inspelen op de veranderende behoeften van de consument, ondernemerschap en samenwerking. Een eerste aandachtspunt is te zorgen dat in de centra de basis op orde is. Anders gezegd: schoon, heel en veilig. Het tweede aandachtspunt is te zorgen dat de klant alle voorzieningengebieden aantrekkelijk genoeg vindt om daar (langer) te verblijven. Dit kan als de centra compact, compleet en comfortabel zijn. Kwaliteit is belangrijker dan kwantiteit. Voor alle centra wordt concentratie voorgestaan: ontwikkelingen moeten primair plaatsvinden in of direct grenzend aan het kernwinkelgebied.

De volgende pijlers dienen als kapstok om de toekomstige acties in onder te brengen:

- ruimtelijk-functionele kwaliteit: dit betreft de omvang en de verdeling van de voorzieningen over de locaties en in welke richting de winkelgebieden zich kunnen ontwikkelen;
- samenwerking: een goede samenwerking is essentieel om ambities waar te maken. Duidelijk moet zijn op welke thema's wordt ingezet en wat de rol en verantwoordelijkheid zijn van betrokkenen;
- marketing en promotie: hier gaat het om zaken als identiteit van de afzonderlijke plaatsen, kernwaarden die de gebieden vertegenwoordigen en de manier waarop deze versterkt kunnen worden.

3.8 Duurzaamheid

3.8.1 Transitievisie warmte (2021)

De gemeente heeft als taak om de energietransitie te regisseren. Zij formuleert hierbij de volgende doelen:

- in 2050 is Texel aardgasvrij en is zorg gedragen voor voldoende isolatie; het streven is om in 2035 minstens 50 % van de panden aardgasvrij-klaar te hebben;
- waterstof realistischer na 2030;

- wij gaan verder met het inzetten op een individuele aanpak op basis van bouwjaren. Woningen uit hetzelfde bouwjaar lijken qua isolatiemogelijkheden vaak op elkaar. Met een bouwjaar-gestuurde aanpak wil de gemeente inwoners zo goed mogelijk informeren en ondersteunen;
- wij gaan lopende initiatieven van burgers verder stimuleren en ondersteunen. De gemeente ondersteunt graag initiatieven van burgers die de warmtetransitie versnellen;
- wij gaan, in samenwerking met de andere Waddeneilanden en de Kop-gemeenten, verkennen of er mogelijkheden zijn voor (kleinschalige) warmtewetten in buurten op Texel die zich bij warmtebronnen bevinden;
- wij gaan een aanpak ontwikkelen voor eilandspecifieke doelgroepen, zoals recreatiewoningen, hotels, historische panden, gemeentelijk vastgoed en bedrijfspanden;
- bouwjaar gestuurde aanpak in plaats van wijk gestuurde aanpak, gerichte aanpak voor historische panden. De gemeente gaat hierbij ondersteuning bieden;
- de gemeentelijke doelstelling is dat in 2035 alle gemeentelijke panden van het aardgas af zijn. We gaan bekijken welke panden wij willen behouden en per overgebleven pand op natuurlijke momenten een aardgasvrije oplossing kiezen.

3.8.2 Texel zelfvoorzienend en duurzaam (2020)

Doel: zo snel mogelijk zelfvoorzienend en duurzaam; balans in energieverbruik en duurzame productie.

1 **Energietransitie: Texel energieneutraal**

- energie besparen;
- opwekken duurzame energie;
- opslag duurzame energie.

2 **Circulaire economie: kringlopen sleutel**

- grondstoffenplan, afval-grondstof;
- organisatie aanpassen;
- voorlichten, communiceren.

3 **Klimaatadaptatie: tegengaan effecten klimaatverandering**

- waterveiligheid;
- wateroverlast;
- droogte;
- hittestress.

3.9 Cultuur en erfgoed

3.9.1 Cultuurvisie (2017)

De cultuurvisie zet de focus op twee hoofdonderwerpen: verdieping van kunstonderwijs door in te zetten op talentontwikkeling, met name voor de jeugd, en het stimuleren van initiatieven die zich richten op een nichemarkt. Initiatieven die hierop aansluiten worden gestimuleerd door onder andere de inzet van subsidiegelden.

1. **Aantrekkelijk voor de jeugd**

Om als eiland aantrekkelijk te blijven moeten wij zorgen voor een positief vestigingsklimaat voor huidige en nieuwe inwoners. Breed in te zetten op culturaanbod voor de jeugd is daarom van belang. Initiatieven creëren een grote belevingswaarde. Interactie tussen verschillende leeftijdsgroepen, inwoners en bezoekers worden actief gestimuleerd.

2. Texel als decor bij nichemarkt in voor- en najaar

Voor het aanbod in een nichemarkt leggen wij de focus op het voor- en najaar. Dan komen vooral natuurminnende bezoekers naar Texel. Deze groep is vaak ook cultuurminnend en heeft een hogere verwachtingsgraad ten aanzien van de verdieping en kwaliteit van het cultuuraanbod. Voor de ontwikkeling van een culturele nichemarkt wordt van initiatiefnemers nadrukkelijk gevraagd te werken met de Texel principes, de kernwaarden van Texel te respecteren en het landschap als decor in te zetten binnen de setting van de culturele uiting. Deze werkwijze van cultuurontwikkeling maakt naast de cultuurbeleving, de natuurbeleving op het eiland sterker.

3.9.2 Erfgoednota (2017)

De erfgoednota noemt 3 beleidspijlers:

1 Ontwikkelen, Texels eigen

Texel bouwt voort op deze rijke bron van inspiratie en ontwikkelt haar identiteit verder in de toekomst. Bij nieuwe ontwikkelingen moet de geschiedenis van de omgeving richtinggevend zijn.

- erfgoed als inspiratie voor de versterking van Texelse identiteit en imago;
- borging van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening;
- herbestemming van monumentale gebouwen voor instandhouding voor de toekomst;
- voortzetten en interpreteren van lokale bouwtradities en gebruiken naar eigentijdse toepassingen.

2 Behouden, zorg en opvang erfgoed in de context

Texel is trots op haar erfgoed en behoudt haar erfgoed voor de toekomst.

- behouden en versterken diversiteit van Texelse monumenten in hun karakteristieke landschappelijke of bebouwde context;
- beschermen archeologische vindplaatsen op land en onder water.

3 Beleven en bewustwording, erfgoed als inspiratie

Op Texel kun je de diversiteit van het erfgoed beleven in landschappen, archeologische vindplaatsen onder water en onder de grond, gebouwd erfgoed uit alle tijdvakken en als inspiratie voor nieuwe bebouwing:

- Texel op de kaart als erfgoedrijk eiland;
- kennis van de bijzondere diversiteit van het erfgoed vergroten bij bewoners;
- zichtbaar maken en/of houden van erfgoedsporen in het landschap.

Daarnaast wijst de Erfgoednota een aantal kerngebieden aan, waarvoor een Cultuurhistorische Verkenning wordt gemaakt. De hierin beschreven waarde[n] van het gebied worden opgenomen in het Omgevingsplan.

4

CONCLUSIE

Inzetten op een integrale visie

De gemeente heeft veel strategische beleidsdocumenten die van toepassing zijn op de fysieke leefomgeving. Deze beleidsdocumenten vormen een goed beleidsmatig vertrekpunt voor de omgevingsvisie.

Op dit moment wordt er gewerkt aan een aantal nieuwe visies (ter vervanging van de huidige beleidsstukken):

- woonvisie;
- strategie klimaatadaptatie Noordkop;
- gemeentelijk rioleringsplan;
- groenplan;
- grondstoffenplan;
- mobiliteitsvisie;
- waterveiligheidsstrategie;
- klimaatadaptatie;
- toezicht en handhaving;
- schapenboetenbeleid;
- kerkenvisie.

Deze nieuwe visies worden opgesteld om te kunnen inspelen op de trends en ontwikkelingen die op Texel afkomen. Het is zaak hier bij het ontwikkelen van de omgevingsvisie rekening mee te houden. Enerzijds door nieuwe inzichten mee te nemen in de omgevingsvisie, anderzijds door te letten op de integraliteit en gebiedsgerichte uitwerkingen in deze visie- en beleidsdocumenten.

Het kan bovendien zo zijn dat de omgevingsvisie uitspraken doet die van invloed zijn op de (toekomstige) ontwikkeling van het sectorale beleid. Dit is een complexe puzzel waarbij de uitdaging voor ligt beleidsdomeinen te integreren en tegelijk helder en richtinggevend te zijn. De omgevingsvisie zal hier op hoofdlijnen richting aan moeten geven. De uitdaging is om dit te doen vanuit het eigen verhaal, een narratief dat past bij de kwaliteiten en de identiteit van Texel. Als onderbouwing voor ruimtelijke keuzes. De beleidskeuzes die in de Omgevingsvisie worden gemaakt kunnen worden uitgewerkt in thematische of gebiedsgerichte Programma's.

Kansen voor waarden- en gebiedsgerichte uitwerking

Het gebiedsgericht en waarde gericht werken wordt in de Kadernota als uitgangspunt genoemd. Uit de beleidsinventarisatie blijkt dat meerdere visies de Texelse kernwaarden of het landschap en de kwaliteiten als uitgangspunt hanteren. Daarnaast worden soms verschillende gebieden onderscheiden, om de beleidsregels specifiek te kunnen inzetten. Er is echter slechts een gebiedsvisie en dat is de Gebiedsvisie Hoge Berg (2016).

De omgevingsvisie zal opgave- maar waar mogelijk ook gebiedsgerichte keuzes gaan maken, gebaseerd op de identiteit van Texel. De Kadernota (2022) noemt de Kernlandschap-combinaties als belangrijk uitgangspunt hiervoor. Een belangrijk voordeel van gebiedsgericht denken en werken is dat dit de integraliteit van beleid ten goede komt. Denk aan dilemma's als klimaatadaptatie en woningbouw of de energietransitie.

Bijlage(n)

BIJLAGE: OVERZICHT GEÏNVENTARISEERDE BELEIDSSTUKKEN

Overzicht geïnventariseerd boven lokaal beleid

Nationaal beleid	<ul style="list-style-type: none"> · Nationale Omgevingsvisie [NOVI] (2020) · Agenda voor het Waddengebied 2050 (2020) · Gezond en Actief Leven Akkoord (2023)
Provinciaal beleid	<ul style="list-style-type: none"> · Omgevingsvisie NH2050 (2018)
Regionaal beleid	<ul style="list-style-type: none"> · Regionaal Ambitiedocument Kop van Noord Holland (2015) · RES Noord-Holland Noord (2021) · Strategie Klimaatadaptatie Noordkop 2021-2026 (2021) · Visiedocument Duurzame Waddeneilanden 2020 · Programma Waddeneilanden (2021) · Ruimtelijk economisch toekomstperspectief 2040 Kop van Noord-Holland (2021)

Overzicht geïnventariseerd gemeentelijk beleid

Ruimtelijke ontwikkeling en wonen	<ul style="list-style-type: none"> · Structuurvisie Texel op Koers (2009) · Naar een toekomstbestendige invulling van vrijkomend maatschappelijk vastgoed (2016) · Woonvisie Texel (2016) · Welstandsnota (2008)
Sociaal domein	<ul style="list-style-type: none"> · Visie Sociaal Domein: wij zijn Texel (2021) · Programma Gezond Texel 2030 (2021) · Contourendocument ontwikkeling onderwijs Texel (2016) · Texelse agenda onderwijs en zorg (2022)
Recreatie en toerisme	<ul style="list-style-type: none"> · Toeristisch toekomstplan Texel (2021) · Strandnota Texel (2019) · Beleidsnota Sport - Texel in beweging als sporteiland (2017)
Openbare ruimte en verkeer	<ul style="list-style-type: none"> · Groenbeheerplan (2018) · Mobiliteitsvisie Texel 2015-2025 (2015) · Spelen op Texel (2017) · Programma Stedelijk Water en Riolering 2023-2027 (2022) · Wegencategoriseringsplan (2020) · Beleidsplan duurzame openbare verlichting (2012)
Natuur en landschap	<ul style="list-style-type: none"> · Visie en Meerjarenprogramma strand en duingebied Noordzeekust Texel (2021) · Beleidsnotitie Natuur en Landschap Texel (2018)
Handhaving en veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> · Integraal veiligheidsplan 2019 (2018) · Visiedocument VTH fysieke leefomgeving (2017) · Preventie- en handavingsplan Alcohol en Drugs (2018)
Economie en werkgelegenheid	<ul style="list-style-type: none"> · Texel proeftuin - richting voor economie, geef ruimte (2011) · Strategische visie bedrijventerreinen (2017) · Retailvisie Texel (2016) · Verkenning haven Oudeschild (2014)
Duurzaamheid	<ul style="list-style-type: none"> · Transitievisie Warmte (2021) · Texel zelfvoorzienend en duurzaam (2020)